

Kleptoparasitisme of... van het wad geplukt!

Wim Woudman

Even naar het wad. Plaats van handeling: het Groninger wad achter de zogenaamde Rommelhoek net ten westen van het uitgestrekte en soms wat desolate Eemshavengebied. Ik zit op de dijk en tel wadvogels. Dat doe ik drie à vier keer in de frissere jaarhelft. Dan worden in het waddegebied tijdens een hoogwater alle wadgebonden vogels geteld tussen Den Helder en Esbjerg. Vóór mij in het telescoopbeeld een groep Bontbekplevieren, van die minikievtjes met zwart-wit smoelwerk en zonder de kievitkuif. Altijd druk in de weer tussen de laatste begroeiing voor het kale slik en zand. Op zoek naar voedsel. Met rukjes lopen ze, staan ze stil, lopen ze, kijken, pikje hier, hapje daar.

Er scheert een groepje soortgenoten laag over, klaar om te landen, maar daar gaat nóg iets dwars door het beeld! En het zwiept er ook weer uit. De vergroting van de telescoop kan de actie daarginds niet bijhouden! Gewone kijker erop, 10x vergrotend. Genoeg om de slag te zien die geslagen wordt: een Smelleken snaait een Bontbek uit de formatie en landt daarmee meteen op het zand bij de waterrand. De Bontbekjes rennen en foerageren kort daarop gewoon verder, min één!

Ja, een Smelleken, vrouwtje trouwens, de ADHD-verwant van de Torenvalk. Altijd gespitst op prooi, steeds onderweg, felle vleugelslagen, jakkerend over velden, toendra en Schotse hooglanden. Vele blijven ergens onderweg hangen om te overwinteren als de omstandigheden gunstig zijn. De Bontbek ligt op z'n rug met de valk erbovenop. Een vleugel wijst met witte onderkant naar omhoog als om aan te geven dat dit pas het eerste bedrijf is. Want een grotere donkere vogel glijdt door het beeld... een Slechtvalk!

De Slechtvalk houdt in, ziet wat wij hierboven zagen en wendt de steven. Zeilt nog eens over het tafereel waar het Smelleken afwacht met z'n pleviertje. Dan stuift de grote valk recht op hem af, Smelleken bedenkt zich niet en stijgt op, met prooi... Onmogelijk om die in veiligheid te brengen. Hij laat 'm vallen en meteen is de jachtdrift van de Slechtvalk verdwenen. Die start onmiddellijk met plukken; een makkelijk hapje tussendoor!

Dat gebeurde allemaal op 17 september 2011.¹

1 Zie ook de bespreking van J.B. Buchanans artikel in Recente roofvogelliteratuur.

Summary

Woudman W. 2013. Peregrine Falcon *Falco peregrinus* takes prey from Merlin F. columbarius. De Takkeling 21: 158-159.

A Merlin *Falco columbarius* captured a Kentish Plover *Charadrius hiaticula* that had been foraging in a small flock in the Wadden Sea in northern Groningen. The flock commenced foraging soon afterwards, but the Merlin lost its prey to a passing Peregrine Falcon *Falco peregrinus* that disturbed the sitting Merlin. The Merlin soon dropped its prey during the aerial pursuit, upon which the Peregrine started plucking immediately.

Adres: Vogelzangsteeg 2, 9479 TG Noordlaren, (wwoudman@gmail.com).